

R. Screvens, B. Bulthe, A. Renard, *Geweld in de gevangenissen*, Nationaal Centrum voor Criminologie, Kluwer Rechtswetenschappen, Antwerpen, 1979, 98 p.

Wij weten niet wie deze onderzoeksopdracht heeft bepaald voor het met overheids gelden werkend nationaal centrum. Maar men kan met deze studie niet veel pretenties gehad hebben ... ook al kondigt men een "uitdieping van het probleem" aan (p.1). Het is moeilijk dit verschijnsel te ontleden door enkel maar gebruik te maken van de gegevens der administratie over zgn. gepersonaliseerd geweld, gewelddadige contestatie en psychisch geweld, gegevens die dan nog alleen betrekking hebben op handelingen van gedetineerden. Een grondige literatuurstudie gebeurde al evenmin. Dat er in dit op zichzelf zeer interessante thema veel meer steekt, blijkt uit het in 1976 gepubliceerd werk van H. Toch (*Peace-keeping : police, prisons, and violence*, Lexington Books, Lexington (Mass.), Toronto, 1976).

In een eerste deel treffen we formele gegevens aan over de buitendiensten van het bestuur strafinrichtingen, die men al beter in veel eindverhandelingen criminologie kan aantreffen.

Deel II biedt een overzicht van de gegevens die de administratie wou ter beschikking stellen. Kritiek van die bronnen wordt niet gemaakt. De gegevens worden erg "gereduceerd" weergegeven. Zo vernemen we bijvoorbeeld enkel maar iets over de "oplossingen" wanneer het om gewelddadige contestatie gaat. Daaruit blijkt trouwens dat de Belgische Rijkswacht de grote probleemoplosser is. Dat alleen in Leuven Centraal en dan nog enkel tussen 14 juni en 1 oktober 1976 psychisch geweld werd vastgesteld, komt natuurlijk als volkomen ongeloofwaardig over. Dat gedetineerden in de inrichtingen tot bescherming van de maatschappij nauwelijks geweld plegen kan men ook maar moeilijk doen aanvaarden. Zo is het ook niet te geloven dat de administratie over geen gegevens zou beschikken m.b.t. de gebeurtenissen in Leuven Centraal gedurende de zomer van 1976 (p. 52).

Tenslotte verschaft Deel III ons de zgn. oorzaken van geweld. Aanleidingen, oorzaken, grieven van gedetineerden worden door elkaar behandeld, bij gebrek aan een deugdelijk theoretisch analyseschema. De opsomming van oorzakelijkheidsfactoren kan hooguit als algemene hypotheseformulering gelden, want op generlei wijze wordt een oorzaak-gevolg verband gezocht of aangetoond. Dit is wellicht een vrij onschuldige bezigheid, ware het niet dat de auteurs gaan insinueren dat de vreemdelingen in belangrijke mate bewerkers van het geweld zouden zijn ... Natuurlijk wordt er aan toegevoegd dat de situatie en de bejegening van vreemdelingen te wensen over laten...

Lode Van Outrive